

der Ønsker at føre frem. Jeg vil gerne pege paa Bestemmelserne om Tilsynet. Jeg tror, at den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti (Peder Hedebo) der i det væsentligste har (Ret. Jeg vil tillige gerne pege paa Læretiden. Jeg tror, at det vil være tilstrækkeligt at sætte Læretiden til 4 Aar. Der er ganske sikkert i Almindelighed ingen Grund til, at Lærlingen staa i Lære i mere end 4 Aar. Det almindelige Forhold i Haandværksfagene er jo, at naar en Lærling har staaet i Lære i 2 Aar, er han for overmaade mange af de vigtigste Arbejders Vedkommende i Stand til at indtjene Svendeløn til Mesteren, og efter 4 Aars Forløb vil de allerfleste Lærlinge være uddannede.

Jeg skal, da Lovforslaget nu gaar i Udvalg, anbefale det til en hurtig Udvalgsbehandling, idet jeg vil udtale Haabet om, at det i Udvalget maa lykkes at naa til Enighed, saa at Loven i en noget ændret Skikkelse kunde blive gennemført endnu i denne Samling.

Laurits Knudsen: Anledningen til, at jeg har ønsket at sige et Par Ord om det foreliggende Lovforslag, er en Resolution, som er vedtaget i det nordlige Jylland, og som er tilsendt Regering og Rigsdag. Den omtaler i korte Træk, hvor slette Lønningerne er indenfor adskillige Fag deroppe. Der har under den vanskelige Krigsperiode, vi har haft, dannet sig Foreninger af forskellige Klasser indenfor Befolkningen, som har ment sig glemte i Samfundet. Den Forening, der her har dannet sig i det nordlige Jylland, bestaar ikke af Lærlinge, men af Lærlingeforældre. Bestyrelsen for denne Forældreforening har gjort forskellige Forsøg paa at hæve Lønningerne paa alle de Pladser, hvor der var særlig Grund til det, og det er lykkedes den i adskillige Tilfælde at faa de ualmindelig smaa Lærlingelønninger hævet endda i betydelig Grad, men i enkelte Tilfælde — og det gælder navnlig for Jernindustriens Vedkommende — er det ikke sket. Der er sikkert ingen, som nærer Tvivl om, at jeg har Kendskab til det Fag, hvorved jeg har arbejdet i 30 Aar. Jeg har haft Lejlighed til at se Lønningerne for Lærlingene i Jernindustrien saa langt tilbage som i Aaret 1892, og det er mærkværdigt, at medens i 1892 Lønnen i det første Læreaar var 3 Kr. 60 Ø. og Slutlønnen var 12 Kr. om Ugen, byder i 1921 den samme Virksomhed en Begyndel-

sesløn for Lærlinge af 96 Ø. eller 2 Ø. i Timen og en Slutløn paa 7 Kr. 68 Ø., og i et ganske enkelt Tilfælde, paa en meget stor Maskinfabrik, er Slutlønnen kun 4 Kr. 80 Ø. om Ugen det sidste Aar.

Jeg vil gerne drage et Par Sammenligninger frem i Anledning af den Behandling, det foreliggende Lovforslag har faaet i Folketinget. Min ærede Partifælle Hr. L. D. Rasmussen har i Folketinget brugt et ret stærkt Udtryk, idet han hævdede, at Lærlingene blev udnyttet som Udbytningsobjekter, et Udtryk, som maaske ikke er faldet i god Jord paa den anden Side, men et Udtryk, som jeg efter de Oplysninger, jeg har fra Nordjylland, mener er til Dels eller maaske fuldt berettiget. Den ærede Ordfører for Erhvervspartiet i det andet høje Ting, Hr. Kayser, har stik modsat udtalt, at det var en stor Byrde for Læremestrene at paatage sig at opdrage — jeg tror nu, det skal være oplære, men der staaer opdrage — de unge Mennesker, og at de fleste Læremestre sikkert helst vilde være fri for at have Lærlinge, men at de gjorde det, fordi de betragtede det som en Samfundsopgave. Jeg skal fatte mig i Korthed og udelukkende holde mig til Spørgsmaalet om Lønningerne, da min ærede Partifælle (Peder Hedebo) allerede har behandlet Lovforslaget. En af de store Maskinfabriker, hvor jeg selv har arbejdet, beskæftiger jævnlig 20 Lærlinge, og den har ogsaa været nær oppe mod 30. Et Maskinfirma med det Antal Lærlinge vil stadig kunne have 5 Lærlinge, der er i det sidste Læreaar, og hermed maa sammenlignes, at en udlært Maskinarbejders Løn er 100 Kr. Det vil nu sikkert ikke være nogen Overdrivelse at vurdere Lærlingens Arbejde paa den Plads, hvor vedkommende er oplært, i det sidste Aar til 80 Kr., og der vil da for den paagældende Læremester eller Fabrikant være et Udbytte paa 20 000 Kr. aarlig af de 5 Lærlinge, hvortil kommer alt, hvad der kan beregnes som Indtægt af de øvrige 15 Lærlinge. Jeg tror derfor ikke, det er helt ved Siden af, naar min ærede Partifælle Hr. L. D. Rasmussen brugte Udtrykket Udbytningsobjekter, navnlig ikke i et Tilfælde som det, jeg her har nævnt, hvor den paagældende Storfabrikant ogsaa i Løbet af ganske faa Aar udviklede sig til at blive en af den store Bys største Skatteydere.

Jeg har anstillet en Sammenligning over Lærlingelønninger i Aalborg og Nørresundby paa Grundlag af et ret spredt Materiale, der er tildelt mig; det omhand-